

L'H 50/50

50 peces per 50 anys

Fonts del passat, històries del present

Visita Dinamitzada

Primer i Segon d'Educació Secundària

Abans de començar...

En aquesta exposició es presenta una selecció de 50 peces heterogènies, estretament vinculades amb la ciutat, singulars i moltes d'elles mai presentades al públic. Aquesta proposta s'encamina cap a celebrar la ciutat, els seus habitants i el Museu a través d'una museografia accessible, atractiva i festiva.

Així doncs, en la proposta, veurem una presentació diacrònica estructurada per àmbits temàtics on es pretén generar agrupacions de peces i, al mateix temps, crear vincles entre elles mitjançant tires tèxtils de colors, a mode de garlandes de festa major, donant caràcter festiu a l'exposició i permetent múltiples recorreguts, experiències, lectures i aprenentatges.

Durada: 75 minuts

Aforament: 25

Alguna indicació...

En aquest document hi trobareu una guia de les activitats dinamitzades proposades per a tots els Cicles d'Educació Secundària. En aquest esquema presentem informació útil per a la preparació de la visita, una breu descripció del desenvolupament d'aquesta, els objectius i continguts i una breu relació amb els continguts curriculars de cada cicle. Tanmateix, tot i que es fa esment a les matèries a desenvolupar, us recomanem fer una ullada al document de continguts bàsics generals per a aprofundir i adaptar quan sigui necessari.

Objectius didàctics

El propòsit d'aquesta activitat és establir un nexa entre la història de caire general ja coneguda i la realitat d'aquesta a l'Hospitalet; és a dir, apropar-los al seu present tot treballant el seu passat a través de les fonts presentades. Per tant, una vegada més, posar en alça el valor didàctic i divulgatiu del museu com a eina per aprendre sobre qui som i on vivim.

Recorregut general proposat

La idea principal serà presentar el museu com a eina de coneixement i que l'alumnat, com a protagonista, s'adoni que és capaç de llegir la història que expliquen les fonts de l'exposició que, a la vegada, és partícips d'aquesta. Per això, es farà una primera part introductòria guiada per l'educadora/a i posteriorment es presentarà una activitat pràctica més lliure on, per grups, hauran de realitzar una recerca i relació d'algunes peces seleccionades que els conduiran a les conclusions. Per clausurar l'activitat es realitzarà una posada en comú on, mitjançant la mediació de l'educador/a, s'acabaran d'explicar els conceptes i objectius a adquirir en aquesta visita.

Estructura de l'activitat

- ❖ Rebuda i presentació - 5min
- ❖ Introducció i immersió - 15min
- ❖ Recerca autònoma - 20min
- ❖ Posada en comú i presentacions - 35min
- ❖ Cloenda i conclusions - 5min

Temes i continguts segons currículum escolar:

- ❖ Vida quotidiana transversal
- ❖ Fonts primàries i secundàries com a eines per entendre i conèixer la nostra història
- ❖ Orígens: Prehistòria i Història Antiga

- ❖ Urbanisme i transformació del paisatge
- ❖ Festes populars i realitats de l'Hospitalet
- ❖ El passat medieval
- ❖ Societat i canvis a l'Època Moderna
- ❖ Inicis de la contemporaneïtat: Revolució Industrial, Modernisme

Dinàmica de l'activitat

En un primer moment haurà un itinerari guiat per l'educador/a per a una primera pressa de contacte amb l'espai i els objectes històrics i en segon terme, es planteja un itinerari més lliure on l'alumnat podrà descobrir i crear vincles amb la història que explica cada una de les peces. El recorregut per al Primer Cicle d'E.S.O s'ha pensat de forma **transversal**, és a dir, passant per totes les èpoques històriques a mode de repàs i centrant l'atenció en temes seleccionats vinculats a les peces i a l'Hospitalet i a la importància de les fonts històriques.

Som-hi!

La rebuda ens servirà per a presentar breument l'edifici on ens trobem a més del museu com a tal i l'exposició que veuran en aquell dia. D'altra banda, al passar pels temes que descobriran en les sales, també podrem tantejar quins han estudiat a l'escola per a després poder gestionar el contingut que els donarem a cada posada en comú o si treballarem més entorn a preguntes que els facin establir vincles entre el que estan veient i el que saben.

Una vegada el grup estigui situat, els durem a un espai inicial on els farem asseure un moment al terra i els començarem a realitzar preguntes sobre les tasques del museu, el que hi poden trobar, per a què serveix un museu o una exposició... tot això per acabar explicant-los, no només la nostra feina sinó el que hauran de fer: ells, com nosaltres, seran els encarregats d'intentar explicar uns temes a partir de les **fonts històriques**.

En aquesta visita, l'objectiu és que vegin com la història s'interpreta de diverses fonts (materials, textuais...) i com, en realitat, una mateixa font ens pot dur a múltiples temes d'estudi (doncs si estudiéssim la prehistòria, una eina de bronze ens podria servir per a parlar de la societat, l'economia, el comerç, l'alimentació, la tecnologia així com hipòtesis sobre l'evolució respecte eines anteriors, per exemple).

Bé doncs, en aquesta primera pluja d'idees seria l'espai per a compartir quins temes creuen que poden sorgir de les peces que veuran, quines històries creuen que ens poden explicar els objectes, ja siguin del present o del passat... tot això ens conduirà cap als grans temes que seran els que treballaran els diferents subgrups de recerca. Així, dividirem el grup en 4/5 subgrups depenent del nombre d'alumnes que siguin i a cada un d'ells els donarem un tema general sobre el que treballar.

El seu objectiu? Juguen a algun videojoc històric? Han vist alguna pel·lícula o sèrie on es parli d'alguna època històrica? Com saben com es vestia, com eren les cases, quins decorats posar...? D'on surt tot això que llegim en llibres, revistes, webs i la Wikipedia?

Es convertiran en investigadors/es, historiadors/es, redactors/es, guies i han d'aconseguir obtenir la major informació sobre el tema en qüestió però només disposaran de les fonts que veuen, un dels problemes amb els que ens trobem normalment en la professió. Amb això, i el material de suport que facilitarem, caldrà elaborar un discurs/explicació per a fer una exposició als companys/es.

Cada grup haurà d'escollir un portaveu que és el que durà l'Acreditació i una altra persona que és qui durà la tauleta per escriure i una altra les fonts. Hauran d'anar sempre junts en aquesta recerca (per a fer tota la investigació l'educador/a estarà sempre disponible en l'espai donant-los les pistes pertinents per a que es puguin lligar tots els caps possibles per al discurs).

Un cop fet això, els donarem un lloc de reunió i un temps límit en el que tenen la següent missió:

- Pensar bé en el tema que els ha tocat.
- Llegir les preguntes i observar les imatges/pistes.
- Fer una volta per les sales.
- Escollir quines peces poden estar vinculades amb el seu tema i perquè.
- Quina informació ens donen les peces que hem escollit.
- Intentar contestar les preguntes.
- Amb tot això, escriure un petit guió per a presentar als companys.
- Decidir quines peces i làmines de suport ens ensenyaran per a justificar/explicar la presentació.

Aquesta dinàmica vol posar en valor la tasca de l'historiador/a entre d'altres i, en aquesta actualitat tan digitalitzada, fer adonar a la canalla d'on surten les coses i com discernir i seleccionar la informació del nostre entorn, doncs en aquesta primera part, es parlarà de les fonts objectives i subjectives, de les hipòtesis històriques i del tarannà canviant del que "està escrit".

Objectes i grups d'estudi:

- **Subgrup temàtic 1:** *L'Arqueologia i el museu: eines per a conèixer el passat però també el nostre present*
- **Subgrup temàtic 2:** *Prehistòria i Història Antiga: Fonts materials i textuais per a parlar dels orígens*
- **Subgrup temàtic 3:** *Vestigis de canvis, urbanisme i món rural: una mirada a l'Època Medieval i Moderna*
- **Subgrup temàtic 4:** *Camps de xemeneies: món i societat industrial*
- **Subgrup temàtic 5:** *Història de no fa tant: Moviments, lluites i realitats al segle XX*

2

**Prehistòria i Història Antiga:
Fonts materials i textuais per
a parlar dels orígens**

La vostra missió és parlar dels orígens de l'Hospitalet, és a dir, de la Prehistòria i de la Història Antiga. Com ho fareu? Doncs a partir de les fonts que tenim a l'exposició i a través del vostre coneixement per a reunir la major quantitat d'informació sobre els pobladors que es trobaven aquí a l'antiguitat.

- A partir de quines fonts creieu que podem estudiar aquests períodes?
- Heu vist algun espai de l'exposició on puguem trobar informació sobre alguna de les dues etapes?
- Quins objectes escolliríeu per parlar de la Prehistòria i la Història Antiga de l'Hospitalet? Perquè? Quina informació ens donen?
- Qui creieu doncs que vivia en aquesta regió en l'antiguitat? A que pensau que es dedicaven? Com pensau que vivien?
- Trieu un o dos objectes que creieu que representen aquest tema i amb les respostes i el fil conductor de les preguntes elaboreu una presentació (rodada o en forma d'esquema) als fulls que us donem com si fóssiu els guies de l'exposició, ens podreu ensenyar imatges i conduir en vàgüera... No patiu, ha de tenir una durada màxima de 5 minuts!

Abans de començar la Recerca!

1. Llegiu i reflexioneu bé sobre el tema que us ha tocat.
2. Llegiu totes les preguntes i observeu les imatges abans de fer res.
3. Feu una volta/ulada per l'espai de l'exposició.
4. Escolliu quines peces podrien estar relacionades amb la vostra temàtica i penseu perquè.
5. Penseu en quina informació ens donen les peces escollides sobre el tema.
6. No cal que contesteu les preguntes una per una, sinó una guia per a reunir el guió/esquema de la vostra presentació.
7. Ara, si, després quina o quines peces ens mostreu com a referència i comencem la vostra investigació!

Interpretem el passat, comprenem el present

Visita Dinamitzada

Tercer i Quart d'Educació Secundària

Abans de començar...

En aquesta exposició es presenta una selecció de 50 peces heterogènies, estretament vinculades amb la ciutat, singulars i moltes d'elles mai presentades al públic. Aquesta proposta s'encamina cap a celebrar la ciutat, els seus habitants i el Museu a través d'una museografia accessible, atractiva i festiva.

Així doncs, en la proposta, veurem una presentació diacrònica estructurada per àmbits temàtics on es pretén generar agrupacions de peces i, al mateix temps, crear vincles entre elles mitjançant tires tèxtils de colors, a mode de garlandes de festa major, donant caràcter festiu a l'exposició i permetent múltiples recorreguts, experiències, lectures i aprenentatges.

Durada: 80 minuts

Aforament: 25

Alguna indicació...

En aquest document hi trobareu una guia de les activitats dinamitzades proposades per a tots els Cicles d'Educació Secundària. En aquest esquema presentem informació útil per a la preparació de la visita, una breu descripció del desenvolupament d'aquesta, els objectius i continguts i una breu relació amb els continguts curriculars de cada cicle. Tanmateix, tot i que es fa esment a les matèries a desenvolupar, us recomanem fer una ullada al document de continguts bàsics generals per a aprofundir i adaptar quan sigui necessari.

Objectius didàctics

El propòsit d'aquesta activitat és establir un nexa entre la història de caire general ja coneguda i la realitat d'aquesta a l'Hospitalet; és a dir, apropar-los al seu present tot treballant el seu passat a través de les fonts presentades. Per tant, una vegada més, posar en alça el valor didàctic i divulgatiu del museu com a eina per aprendre sobre qui som i on vivim.

Recorregut general proposat

La idea principal serà presentar el museu com a eina de coneixement i que l'alumnat, com a protagonista, s'adoni que és capaç de llegir la història que expliquen les fonts de l'exposició que, a la vegada, és partícips d'aquesta. Per això, es farà una primera part introductòria guiada per l'educadora/a i posteriorment es presentarà una activitat pràctica més lliure on, per grups, hauran de realitzar una recerca i relació d'algunes peces seleccionades que els conduiran a les conclusions. Per clausurar l'activitat es realitzarà una posada en comú on, mitjançant la mediació de l'educador/a, s'acabaran d'explicar els conceptes i objectius a adquirir en aquesta visita.

Estructura de l'activitat

- ❖ Rebuda i presentació - 5min
- ❖ Introducció i immersió - 15min
- ❖ Recerca autònoma - 20min
- ❖ Posada en comú i presentacions - 35min
- ❖ Cloenda i conclusions - 5min

Temes i continguts segons currículum escolar:

- ❖ Vida quotidiana i tradició
- ❖ Fonts primàries i secundaries com a eines per entendre i conèixer la nostra història.
- ❖ Urbanisme i transformació del paisatge

- ❖ Societat i canvis durant l'Època Medieval i l'Època Moderna
- ❖ Inicis de la contemporaneïtat: la Revolució Industrial, modernisme a Catalunya

Dinàmica de l'activitat

En un primer moment haurà un itinerari guiat per l'educador/a per a una primera pressa de contacte amb l'espai i els objectes històrics i en segon terme, es planteja un itinerari més lliure on l'alumnat podrà descobrir i crear vincles amb la història que explica cada una de les peces. Per al Segon Cicle d'E.S.O el cos del recorregut es centrarà en un període històric més delimitat, des de l'Edat Mitjana a la regió fins a la Revolució Industrial. En ambdós casos, per finalitzar, es potenciarà la participació activa dels i les alumnes per a crear un espai de diàleg i discussió entre ells tot arribant, amb la moderació de l'educador/a, a la clausura de l'activitat i a l'objectiu didàctic proposat.

Som-hi!

La rebuda ens servirà per a presentar breument l'edifici on ens trobem a més del museu com a tal i l'exposició que veuran en aquell dia. D'altra banda, al passar pels temes que descobriran en les sales, també podrem tantejar quins han estudiat a l'escola per a després poder gestionar el contingut que els donarem a cada posada en comú o si treballarem més entorn a preguntes que els facin establir vincles entre el que estan veient i el que saben.

Una vegada el grup estigui situat, els durem a un espai inicial on els farem asseure un moment al terra i els començarem a realitzar preguntes sobre les tasques del museu, el que hi poden trobar, per a què serveix un museu o una exposició... tot això per acabar explicant-los, no només la nostra feina sinó el que hauran de fer: ells, com nosaltres, seran els encarregats d'intentar explicar uns temes a partir de les **fonts històriques**.

Aquesta dinàmica vol posar en valor la tasca de l'historiador/a entre d'altres i, en aquesta actualitat tan digitalitzada, fer adonar a la canalla d'on surten les coses i com discernir la informació doncs en aquesta primera introducció valdria la pena parlar de les fonts objectives i subjectives, de les hipòtesis històriques i del tarannà canviant del que "està escrit". Al llarg de la visita, l'objectiu és veure com la història s'interpreta de diverses fonts (materials, textuais...) i com, en realitat, una mateixa font ens pot dur a múltiples temes d'estudi (doncs si estudiéssim la Prehistòria, una eina de bronze ens podria servir per a parlar de la societat, l'economia, el comerç, l'alimentació, la tecnologia...)

Així doncs, dividirem el grup en 4/5 subgrups depenent del nombre d'alumnes que siguin i a cada un d'ells els donarem un tema general sobre el que treballar però en aquest cas el personificarem en la figura d'un Col·lectiu de personatge.

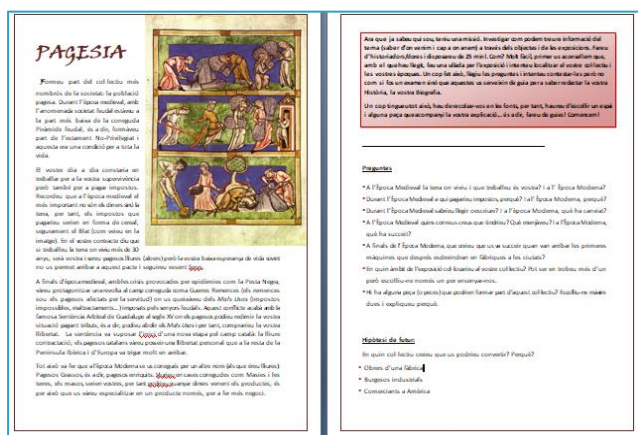
El seu objectiu? Juguen a algun videojoc històric? Han vist alguna pel·lícula o sèrie on es parli d'alguna època històrica? Com saben com es vestia, com eren les cases, quins decorats posar...? D'on surt tot això que llegim en llibres, revistes, webs i la Wikipedia?

Es convertiran en investigadors/es, historiadors/es, redactors/es, guies per d'aconseguir obtenir la major informació sobre aquest col·lectiu; ara bé, només disposen de les fonts que veuen, un dels problemes amb els que ens trobem normalment en la professió. Serà important la tasca de llegir la història d'aquest grup - personatge i ubicar-lo en l'espai, és a dir, veure quins temes ens podrien parlar sobre aquest, quines peces hi podrien estar relacionades i sobretot, intentar raonar una hipòtesi: d'on podria venir o en què es convertirà el meu col·lectiu de personatges? Aquesta recerca després la compartiran mitjançant una posada en comú dinamitzada per l'educador/a on s'elaborarà entre tot el grup un discurs que esdevindrà el fil conductor vehicular per arribar a les conclusions.

Cada grup rebrà:

- Una tauleta amb la fitxa d'un personatge amb una mica de biografia
- Un llapis i un full guia amb preguntes per a la recerca
- Imatges de suport

En llegir la seva biografia, el propòsit és veure en quin espai podríem trobar objectes que ens permetin obtenir informació o que podrien pertànyer a la vida d'aquest col·lectiu. Amb aquesta petita recerca el que es busca és que vegin un gran ventall social i que el relacionin amb el seu present ja que és, de fet, el seu passat, d'on venen. Que totes les històries passades els interpel·lin per a que se les facin seves, per exemple, que gràcies a les lluites obreres per les males condicions de les fàbriques, ara treballem jornades de 8h en el millor dels casos i que això és part de la seva realitat. Per a posar ordre a tots aquests col·lectius, farem una posada en comú on cada grup explicarà la seva experiència.

Grups i temes d'estudi:

	Època	Temes d'estudi	Imatges
Pagesia	Finals Època Medieval i Època Moderna (Segle XIV-XVIII)	-Pagesos lliures i pagesos servs -Pagesos grassos -Impremta i pergamí -Poder de l'església - Impostos -Vida quotidiana, societat feudal -Masos i masies -Alimentació	Hospitalet agrari, jornalers, església de Santa Eulalia de Provençana, església de Santa Eulalia de Mèrida, Línea de Metro, fotografies de Sant Roc

Famílies artesanes	Finals Època Medieval i Època Moderna (Segle XIV-XVIII)	-Gremis -Tradicions -Oficis -Vida quotidiana i societat feudal -Ciutats i viles -Comerç local -Substitució progressiva de les màquines -Mestres i menestrales -Proto-indústria -Personalitats actuals	Antics oficis i la fàbrica que els va substituir, Hospitalet agrari, església de Santa Eulàlia de Provençana, església de Santa Eulàlia de Mèrida
Terra- tinents	Finals Època Medieval i Època Moderna (Segle XIV-XVIII)	-Arribada de famílies de Barcelona -Origen de l'edifici del museu -Societat feudal -Canvi de societat	Imatges de cases nobles, escuts heràldics, vista de l'Hospitalet agrari/línea metro
Dones obreres	Segle XVIII-XIX	-Proto-indústries -Societat industrial -La importància del tèxtil i el ferro a Catalunya -Les dones -Lluita obrera -Treball infantil -Màquina de vapor	Mural de les teixidores, telers semiautomàtics, treball artesà, famílies obreres, sous i jornades de treball...
Burguesia industrial	Segle XVIII-XIX	-Proto-indústries -Societat industrial -El tèxtil i el ferro a Catalunya -Migracions -Canvis en el paisatge -Vestigis del passat -Comerç -Vapor	Fàbriques importants de l'Hospitalet: ahir i avui

Cloenda per a tots els Cicles de Secundària

Amb tot aquest recorregut hauran pogut veure que el seu present està intrínsecament lligat amb el passat que veuen en el museu però que també, quan parlem de passat no cal anar-nos-en a temps antics sinó que potser cal només anar uns anys enrere. Aquesta última reflexió és important per a fer notar que ens els últims 100 anys, des de l'adveniment de l'energia elèctrica sobretot, els canvis cada cops seran més i més ràpids. I de fet, en el museu també podem apreciar aquests canvis: aquí els podem assenyalar les peces de l'espai 7: Desenvolupament. A més també podem introduir-los que els museus no només ens mostren objectes sinó que també ens presenten a personalitats del lloc que destaquen per algun motiu en especial i justament en aquesta exposició també en podem conèixer alguns: *què us sona Ferran Adrià?* (ensenyar la zona de Personatges i Art).

Si voleu saber-ne més...

Història de l'Hospitalet. Una síntesi del passat com a eina de futur. Dirigida per Joan Camós i Carles Santacana. Centre d'Estudis de L'Hospitalet. Publicat pel Centre d'Estudis de l'Hospitalet (1997).

<https://www.celh.cat/publicacions/colleccio/21>

Disseny i continguts de la Guia Didàctica – Àgora Serveis Culturals SL

Exposició organitzada per:

**Museu
de L'Hospitalet**

Ajuntament de L'Hospitalet

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**